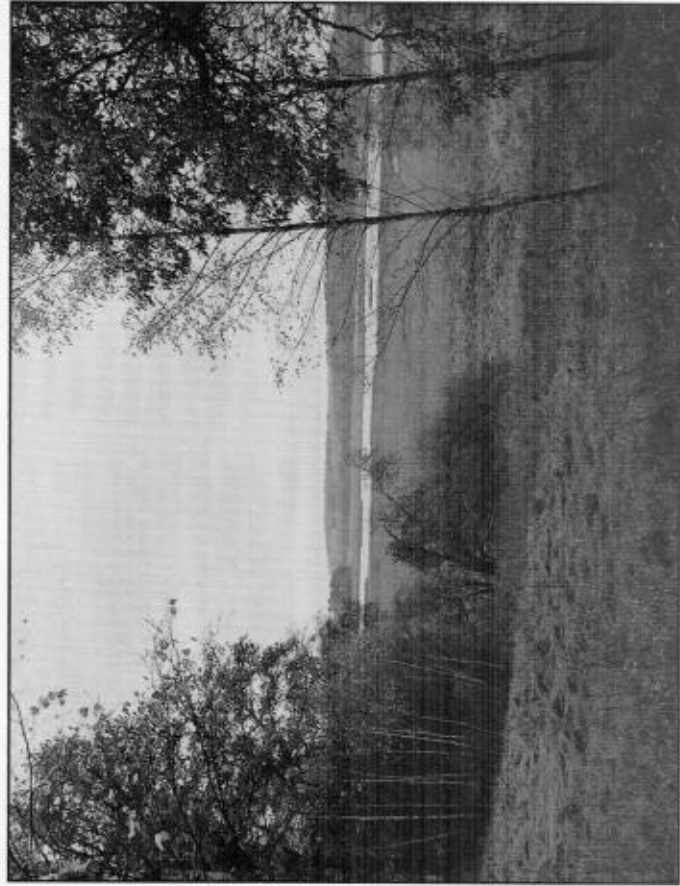


Skydda Björnön och Hässlösundets unika natur!

En tur till Björnöns frodiga skog och öppna ängsmarker bjuder på spännande fågelmöten året runt. Mångfalden är stor och under en tur med lite tur i Maj går det att höra härmsångare i lövslogen, trastsångare i vasshavet, tutande rördrommar, mindre flugsnappare, se mindre hackspett, törnskata och kanske få en glimt av den ovanliga pungmesen. På hösten är ett besök till Trådarängarna vid Hässlösundet ett bra utflyktsmål, här går det att njuta av sträckande rovfåglar som bivrak, en och annan ängshök och senare på hösten även av blå kärrhök och fjällvråk. Vintertid är Björnöns mistlar ett pålitligt tillhåll för dubbeltrast och under senare år har även gråspett setts på ön. Havsörnar över Mälaren går det att spana efter från södra Björnön.

Torbjörn Hegedüs



Hässlösundet med trådarängarna fotograferat från Björnön

Foto: Torbjörn Hegedüs.

Björnön är ett område som ligger många Västeråsare varmt om hjärtat och några större hot mot själva öns natur finns inte. Däremot dyker det upp rykten om exploatering av delar av Hässlösundets omgivande vassar och stränder.

VOF har skickat en skrivelse till Västerås politiska partier med våra synpunkter på Västerås stads utredning om Mälars stranden runt Västerås. Stora förändringar är på gång och vi vill att de gröna värdena skall prioriteras mer och viktiga fågelområden bör skyddas. Här följer våra synpunkter på de ur fågelaspekt viktiga områdena.

Ur fågelskyddsaspekt är strandområden vid Hamre strand, Hässlösundet med Björnön, Trådarängarna samt östra hamnområdet ut mot lövudden extra värdefulla.

Exploateringar i känsliga miljöer kan få allvarliga konsekvenser för fler hotade fågelarter. I Hässlösundet lever rördrom, av Europeiska unionen(EU) högst skyddsklassad, fågeldirektivets Annex I arter, och prioriterad art.

Fågeldirektivets bilaga I tar upp arter som EU's medlemsstater förbinder sig att ge ett kraftfullt skydd.

Hässlösundet-Björnön-Trådarängarna

Området som omfattar Hässlösundet – Björnön samt trådarängarna har mycket höga naturvärden och bör ej exploateras. Den stora bladvassen i området är viktig för den nämnda rördrommen, brun kärrhök samt trastsångare. Den nuvarande balansen som råder runt Björnön visar att ett rörligt friluftsliv kan sammas med fågellivet i Hässlösundet. Byggnation av båthamn, idrottsanläggning eller liknande skulle rubba balansen i viken och kunna hota flera arter(som den skyddsvärda rördrommen). Strandängarna vid trådarängarna är viktiga för rastande vadarfåglar, jagande rovfåglar, häckande gulärlor m.fl. Betande kor samt annan hävd av trådarängarna gynnar ett rikt fågelliv och flora. Informationstavlor, cykelväg samt ett fågeltorn kan göra området attraktivt för Västeråsare och andra intresserade.

Hamre strand

Förslaget med att bevara naturstranden vid Hamre är viktig. VOF ser positivt på förslaget från Västerås stads stadsbyggnadskontor i vilket det föreslås att naturstranden bevaras samt att utsiktsplatser rustas upp och en viss



Hässlösundet vid Björnön, Västerås.

Karta: JOB.

vassröjning utförs. En speciell fågelvåtmark här med ett enkelt fågeltomt skulle göra området extra attraktivt.

Västra hamnen

Den västliga delen av västra hamnen hyser ett överraskande rikt fågelliv. Udden som går ut i Mälaren strax söder om Kraftvärmeverket hyser häckande mindre strandpipare samt fiskträna. Även vadarfåglar av flera arter rastar här vår och höst när vattenståndet är rätt och grunda dybankar exponeras. Förslaget till en ny pir som skissas i Västerås stads utredning där den sydligaste delen av piren avsätts till våtmark/strandäng är en positiv åtgärd mot bakgrund av att det råder brist på strandängar i Mälardalen. Arter som gynnas av en strandäng på piren är bl.a. brushane, grönbena, glutsnäppa och många fler. Naturintresserade kan efter en sådan åtgärd beskåda den gröna kilens fågelliv på piren från höjden bakom Johannisbergs gård.

Trådarängarna och Hässlösundet – en rik fågelokal i Västerås.

Det rika fågellivet vid Hässlösundet har uppmärksamats tidigare och i Bertil Walldén's bok Västeråstraktens växt och djurliv från 1955 nämns att Björnösundet (som Hässlösundet ibland kallas) har ett rikt fågelliv. Vadarfåglar observerades redan 1938 av Hans Avelin från en liten koja vid Björnösundet. Tidigare fanns vid Björnösundet flera fina dybankar där Hans Avelin observerade svartsnäppor och spovsnäppor och många fler arter. Fågeln har sina flyttvägar och en dyg strand vid Hamre skulle säkra locka flera vadarfåglar till ett stopp.

Markus Rehnberg är kanske den ornitolog som tillbringat mest tid på Trådarängarna och han presenterar här en översikt över de hotade fågelarter som häckar eller observerats vid Trådarängarna och i Hässlösundet under häckningstid.

/TH



Punges. Ett par häckade i Hässlöområdet, Västerås.

Foto: Markus Rehnberg.

Hässlösundets och trådarängarnas fågel-fauna våren och försommaren 2000 Markus Rehnberg

Nedanstående lista utgörs av de hotade fågelarter (enligt EU och Artdatabankens rödlista) som har observerats vid besök av författaren vid Hässlösundet och trådarängarna under våren och försommaren 2000. Fåglar observerade på Björnön har ej medtagits. Björnön har ett mycket rikt fågel och djurliv, bla har den mindre flugsnappare (VU-sårbar/Annex 1) häckat i området de två senaste åren.

Hot-statusen enligt Artdatabankens nya(2000) svenska **rödlista**:
EN = starkt hotad(2),
VU = sårbar(9) och
NT = missgynnad(8). *Totalt inom området finns således 20 arter som är mer eller mindre hotade i den svenska faunan.*

Vissa av arterna finns med i EU: s s.k. fågeldirektiv. Dessa betecknas i sammanställningen med **Annex 1**.

Artförteckning vår/försommar 2000

Svarthakedopping **VU**-sårbar **Annex 1**
 Två exemplar rastade i sundets norra delar den 1 maj. Arten är en tillfällig gäst i området.
 Rördrom **VU**-sårbar **Annex 1**
 Områdets kanske viktigaste fågelart. Två revir har karterats under året. En rördrom sitter i Hässlösundets norra delar och den andra sitter länge söder ut i sundet. Tillfälligt hördes även en tredje individ i maj

Skedand **NT**- missgynnad
 I hane observerades den 18 maj. Oklart om arten häckar.

Bivräk **VU**-sårbar

Minst ett par torde häcka i nära anslutning till Trådarängarna

Har glada **Annex 1**

Har återigen dykt upp i området. Första gången arten iakttogs i området var 1993.

Sedan dess har området haft återkommande besök av denna rara art. 1999 genomfördes troligen en häckning i området. Arten häckade ej i området år 2000 men har observerats i närheten vid ett flertal tillfällen under året
 Att arten har häckat även tidigare är kan ej uteslutas. Brun glada är en mycket sällsynt gäst i Sverige. Tillfälliga häckningar har tidigare gjorts i bl.a. Skåne och Norrbotten. Brun glada finns ej med på den svenska rödlistan, men borde kanske tillhöra kategorin **CR**- akut hotad, eftersom arten nu bevisligen reproducerar sig i landet, med jämna mellanrum.

Brun kärrhök **Annex 1**

Minst tre par häckar i Hässlösundets

vasshav. Då arten inventerades senast 1995

påträffades två par(Pettersson 1997)

Ångshök **EN**-starkt hotad **Annex 1**

I hona iakttogs den 11 och 26 juni. En

häckning genomfördes i området 1998

Våktel **VU**-sårbar

Minst en individ har, under sommaren, vid flera tillfällen hörts från Trådarängarna (Häckning?)

PIEABE

Box 877

721 23 Västerås

Tel 021 - 15 49 50

Fax 021 - 18 52 88